

In onze Knollentuin

Volkstuindersvereniging Arnhem - jaargang 37 - nummer 1 - lente 2015

Een hartelijk welkom aan onze nieuwe tuinders,

dat zij maar veel mogen genieten van een
heerlijke hobby.

Vera Heijerman
Tim Janssen
Anouk Mantoua
Erasmus Dons
Lucie Schouten
Coen Vermeulen
Clara Dorrepaal
Dianne Susebeek
Irene Korff
Martine Wijnands
Wilma Roelfsema
Shay Karniel
Marjanne Knüppe Hüsken
Dieuwertje Verschoor
Ellen Meijer
Y.W.M. Ravelli
Maaïke Bruinsma
Pien van Rossum Gondelach
Frank Druncks
Barbara Peters
Sibylle Wisler
Mouhammed Mouri
Brit Vrenegoor
Ruben Wiltink
Jessica de Jaeger
Ad Habets
Knut Wentink
Marion Bergevoet
Valka Loohuis
Sasja van Wijngaarden
Shantala Wentink

**UITNODIGING TOT HET BIJWONEN VAN DE
ALGEMENE LEDENVERGADERING
MAANDAG 30 maart 2015**
in het clubhuis van de scoutinggroep St. Christoforus,
Monnikensteeg 4,
bereikbaar met buslijn 7, uitstappen halte Drie Gasthuizen
Aanvang: 19.30 uur
Zaal open: 19.00 uur

Tuinkeuringen 2015

“GEEF HET DOOR” - Het bestuur vraagt nadrukkelijk om door te geven aan de complexvertegenwoordiger of het secretariaat als de tuin door ziekte of persoonlijke omstandigheden tijdelijk niet goed kan worden bijgehouden.

Mail of bel ons! Zie voor de contactgegevens de achterzijde van de Knollentuin.

Als wij op de hoogte zijn, kunnen de keuringsleden en complexvertegenwoordiger hier rekening mee houden. Ook kunnen wij in overleg met u over een tijdelijke oplossing nadenken. Als wij niets van u horen, is de kans groot dat u een negatieve keuringsbrief krijgt. Na 3 slechte keuringen krijgt men nog een kans om de tuin op orde te brengen, anders zegt het bestuur eenzijdig de tuin op. Afgelopen jaar hebben we van enkele tuinders pas veel te laat te horen gekregen dat zij door problemen tijdelijk niet op de tuin konden werken.

De complexen worden in 2015 gekeurd in de volgende periodes:

April: 10-4 t/m 19-4 (week 15 en 16)

Juni: 5-6 t/m 14-6 (week 23 en 24)

Augustus-september: 28-8 t/m 6-9 (week 35 en 36)

Oktober: 16-10 t/m 26-10 (week 42 en 43)

Aardappelaanduiding 2015: Vak C

Voorwoord van de voorzitter

De lente is in aantocht... De bestelde zaden zijn binnen, zowel via internet als via ons eigen verenigingsinkoopkanaal. Zondag 1 maart was de ophaaldag van de bestellingen en volgens Karel Latté van de inkoopcommissie was het een unicum dat iedereen op de ophaaldag ook de bestelling daadwerkelijk heeft opgehaald. "Dat mocht wel in de Knollentuin!" Bij deze, dus. En hulde aan de inkoopcommissie die dit allemaal weer op vrijwillige basis prima voor ons heeft geregeld!

Warm welkom aan de nieuwe tuinders, die dit jaar na een lange wachttijd een vrijgekomen tuin mochten uitzoeken. We hopen natuurlijk op een vruchtbaar tuinjaar, niet te koud, te droog of juist te nat. Maar waarschijnlijk wordt ook 2015 weer een apart jaar met een enorm heftige bui of droogteperiode op een ongelegen moment en dat geeft niet. Voor ons is tuinieren een liefhebberij. Uitzonderlijke weersomstandigheden horen erbij.

In dit voorjaarsnummer staan zoals gebruikelijk de jaarstukken voor de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering 2015 die op maandagavond 30 maart staat gepland. Als u dat wilt kunt u de financiële stukken opvragen bij de penningmeester, deze worden ook uitgereikt bij de vergadering. In het bestuur is nog niet voorzien in de vacature voor algemeen bestuurslid, tevens coördinator van de tuinkeuringen. Secretaris Peter van der Gulden is reglementair aftredend en herkiesbaar voor een tweede, laatste termijn. Ook de complexvertegenwoordigers van de Bosweg en Kweek, Ton Miltenburg en Anton Minkman zijn aftredend en stellen zich herkiesbaar (hieraan is geen termijn gekoppeld). Daar zij wij bijzonder blij mee, continuïteit bij de complexen is van grote waarde. In de Commissie van Beroep is Kitty Verburg aftredend. Sabrina Pluijm heeft zich beschikbaar gesteld om haar op te volgen.

Als speciaal onderwerp tijdens de jaarvergadering willen wij graag van gedachten wisselen over het onderwerp 'Gezamenlijke arbeid, collegiale hulp' zoals dat staat geformuleerd in ons tuinreglement (punt 5.). Door de veranderende samenstelling van de vereniging is het minder makkelijk om mensen te vinden voor functies en grotere en kleinere klussen die zich voordoen. We zijn benieuwd hoe jullie hierover denken. Onder voorbehoud wordt na de vergadering nog een uitleg over snoeien van fruitbomen en struiken gehouden.

Saskya Kamps, voorzitter

Moestuincursussen

Een aantal (nieuwe) tuinders heeft dit jaar de weg naar BIJ BEST Moestuineducatie al gevonden en volgt de jaarcursus Creëer je eigen paradijs om zo beter wegwijs te worden in het de wereld van het moestuinieren. Manon Best, plantenteeltdocent met inmiddels 16 jaar een moestuin op complex De Kweek, kan je goed op weg helpen met het maken van een tuinplan en allerhande praktische tips.

Inschrijven kan nog voor de cursussen

Ecologisch tuinieren; kraakvers eten uit de wijk

start 21 maart (4x) vanuit de Groene Vos, Hommelseweg 41, Arnhem

Permacultuur in de moestuin

start 10 april (3x) op stadstuin Kweekland, Dalweg 70a, Arnhem

Ook zijn er nog een paar plaatsen vrij in de **workshop Vliegende start moestuin**

28 maart van 10.00- 13.00 uur in Velp.

Meer informatie en inschrijven: www.moestuineducatie.nu, info@moestuineducatie.nu of 06-33878352

<http://www.moestuineducatie.nu>

**UITNODIGING TOT HET BIJWONEN VAN DE
ALGEMENE LEDENVERGADERING
MAANDAG 30 maart 2015**

in het clubhuis van de scoutinggroep St. Christoforus, Monnikensteeg 4,
bereikbaar met buslijn 7, uitstappen halte Drie Gasthuizen

Aanvang: 19.30 uur

Zaal open: 19.00 uur

Agenda

1. Opening
2. Mededelingen en ingekomen stukken
3. Verslag Algemene Ledenvergadering van 31 maart 2014
4. Jaarverslag van het bestuur 2014
5. Financieel verslag 2014
6. Verslag Kascommissie
7. Vaststelling jaarbijdragen 2016
8. Jaarplan 2015
9. Benoeming leden Commissie van Beroep
Kitty Verburg (BR) is reglementair aftredend. In haar plaats stelt het bestuur voor te benoemen Sabrina Pluijm (BR).
10. Herbenoeming bestuursleden
Reglementair aftredend en herkiesbaar voor de tweede, laatste termijn is Peter van der Gulden, secretaris.
Ton Miltenburg en Anton Minkman, complexvertegenwoordigers Bosweg en Kweek zijn reglementair aftredend, ook zij hebben zich herkiesbaar gesteld.
Kemal Colgeccen heeft eerder aangegeven af te willen treden, maar blijft vooralsnog beschikbaar als complexvertegenwoordiger met de wens tot assistentie.
Voor de benoeming van bestuursleden geldt dat tegenkandidaten ondersteund door tenminste 10 leden bij het bestuur kunnen worden ingediend met de volgende gegevens: naam, adres en schriftelijke bereidverklaring van de kandidaat en de namen, adressen en handtekeningen van tenminste 10 leden.
11. Gezamenlijke arbeid, collegiale hulp.
Graag wisselt het bestuur van gedachte met de leden over mogelijkheden omtrent dit artikel uit het tuinreglement zoals dat staat geformuleerd in ons tuinreglement (punt 5.). Door de veranderende samenstelling van de vereniging is het minder makkelijk om mensen te vinden voor functies en grotere en kleinere klussen die zich voordoen.
12. Rondvraag
13. Sluiting

De stukken behorend bij punt 5 van de agenda liggen een half uur voor aanvang van de vergadering ter inzage. Uitsluitend op verzoek via penningmeester@volkstuinarnhem.nl kunnen de stukken ook per mail aan u worden toegezonden. Het verzoek dient het bestuur uiterlijk 3 dagen voor de vergadering te ontvangen.

Verslag van de algemene ledenvergadering d.d. 31 maart 2014

Aanwezig: 45 leden waarvan 8 bestuursleden. Afmelding ontvangen van Anook Scheffer.

1. Opening. De voorzitter heet de leden welkom op de 54ste vergadering van de vereniging. Hij memoreert met respect degenen die dit jaar zijn overleden: Moos Thunnissen en Jacky Teunissen.

2. Mededelingen en ingekomen stukken: geen.

3. Het verslag van de algemene ledenvergadering d.d. 25 maart 2013 roept enkele vragen op:

- Hoe zit het met de tuinen 1 t/m 10 op de Kweek? De recente toezegging van de gemeente aan het bestuur dat er op korte termijn niets verandert rondom de voormalige gemeentewerf lijkt achterhaald. Het bestuur wordt door de gemeente op de hoogte gehouden van het onderzoek naar de mogelijkheid tot nieuwbouw; de gemeente heeft toegezegd in dat geval de tuinen 1 t/m 10 te verplaatsen naar de rand van het overige deel van de Kweek. Dan gaat deze verhuizing waarschijnlijk ook gepaard met een kleine uitbreiding van het aantal tuinen.
- Op de vraag waarom tuin Parkweg 128 niet is uitgegeven antwoordt het bestuur dat deze tuin nu is afgedekt met plastic en wordt uitgegeven zodra hij in minder slechte staat verkeert.
- De door de gemeente aangekondigde afsluiting van de Bosweg ter hoogte van de Weg naar de Stenen Tafel zou zijn teruggedraaid. Het bestuur is daarvan niet op de hoogte en belooft navraag te doen bij de gemeente.
- Een opmerking in het verslag m.b.t. het bomenbeleid roept de vraag op wat er mis is met het bestaande beleid. Enige discussie leidt tot de conclusie dat laag- en middenstam fruitbomen een werkbaar alternatief zijn voor het schaduwwerpende en lastig te snoeien en te oogsten hoogstamfruit.
- Op de vraag of de maximale hoogte van de opstallen kan worden verhoogt naar 2 meter antwoordt het bestuur dat deze verordening van gemeentewege is opgelegd.
- Gemeld wordt dat het egaliseren van het middenpad op de Parkweg slecht is uitgevoerd.
- Het verslag wordt goedgekeurd.

4. Jaarplan 2014

Het verslag wordt goedgekeurd maar geeft aanleiding tot twee opmerkingen uit de zaal:

- Wanneer poorten van tuinen, gelegen aan een gemeenschappelijk pad, worden vervangen, dient dit te gebeuren op kosten van de tuinders en niet op die van de vereniging.
- De meidoorns die onze complexen omzomen zouden een bron van ziekten zijn voor fruitbomen.

5. Financieel verslag 2013

De penningmeester licht het verslag toe en beantwoordt vragen van de leden:

- de groen/snoeiafvoer in de herfst blijkt het begrootte bedrag ruimschoots te hebben overschreden. De hoeveelheid groenafval was vele malen groter dan ingeschat. Deze enorme hoeveelheid roept de vraag op of het niet beter was geweest wanneer het afval op de eigen tuinen was gecomposteerd, en alleen grof snoeiafval zou zijn verzameld.
- In de begroting van 2014 is het secretariaat, net als vorig jaar, hoger begroot dan de uitgaven lijken te rechtvaardigen. [antwoord van de penningmeester: steeds meer gaat per e-mail]
- De penningmeester splitst op verzoek aangaande de diverse fondsen de inkomsten en uitgaven verder op dan in het verslag was weergegeven.
- De vraag waaraan de vereniging op zinvolle wijze een deel van de spaartegoeden kan besteden, levert enkele suggesties op:
  - de jaarbijdrage verlagen; de penningmeester stelt voor deze niet te verhogen;
  - geld vrijmaken voor bodem- en oogstonderzoek: wat is de kwaliteit van de grond waarop wij telen en van de oogst die wij binnenhalen?
  - de mogelijkheid te onderzoeken naar een gemeenschappelijk opvangsysteem voor regenwater.
- De hoogte van de kosten, verbonden aan drukken en verzenden van de Knollentuin, roept de vraag op of deze niet beter digitaal kan worden verspreid. Omdat een relatief groot deel van de tuinders geen mail en internet heeft, wordt hiervan van afgezien.

Het verslag wordt vastgesteld met dank aan de penningmeester.

6. Verslag van de kascommissie

Jelle de Jong en Rob Henneman hebben de boeken gecontroleerd. De kascommissie verklaart dat de penningmeester zijn zaken goed op orde heeft. Decharge voor het bestuur.

7. Begroting

- De jaarbijdrage zal minimaal stijgen: de prijsstijging van het grondgebruik (2%) zal worden doorberekend.
- De contributie zal bij automatische incasso met 5 euro worden verlaagd voor tuinders en € 2,50 euro voor medetuinders.

8. Jaarplan 2015

Het jaarplan 2015 wordt goedgekeurd.

9. Benoeming leden kascommissie

Jelle de Jong treedt reglementair af als lid van de commissie. Zijn plaats wordt ingenomen door Lia Kalis. Rob Henneman blijft lid.

10. Tuinkeuringscommissie

De commissie is compleet: Karin Boekelder (CA), Bart Braune (KW), Hilde Donia (PA), Johan van Gilst (PA), Rob Groeneveld (BW), Akke Houtsma (BR), Jelle de Jong (PA), Sahin Kardesseven (CA), Iris van Swam (BW) en Chris Verlingen (BR).

11. Commissie van Beroep

De kandidatuur van Iris Kryszat wordt geaccepteerd. Lucy Glaap trad af.

12. Benoeming bestuursleden

- De complexvertegenwoordigers Kemal Colgecen (Braamberg) en Gerard Wiggers (Cattepoelseweg) stellen zich opnieuw verkiesbaar en worden herkozen.
- Complexvertegenwoordiger Jan Boenders (Parkweg) treedt af. De kandidatuur van Erik de Vries wordt geaccepteerd.
- Nanny Schmidt is reglementair aftredend. Het bestuur is er niet in geslaagd een opvolger voor haar te vinden en verwacht deze vacature bij de volgende ledenvergadering op te vullen.
- Dirk Gaasbeek is reglementair aftredend. Het bestuur stelt Saskya Kamps voor als zijn opvolger. Saskya stelt zich voor aan de ledenvergadering; haar kandidatuur wordt geaccepteerd.

13. Inbraakpreventie

Het bestuur nodigt de leden uit tot een discussie over videobewaking bij de complexen. Vanwege praktische, juridische en financiële beperkingen valt algehele videobewaking bij voorbaat af. Besproken wordt de mogelijkheid om gericht in inbraakgevoelige hoeken van de complexen camera's te plaatsen. Ook deze optie stuit op een praktisch probleem: het aantal inbraakgevoelige hoeken is immers groot. Ten slotte wordt een voorstel tot een lokaal experiment met videobewaking afgeblazen als een deel van de leden principiële bezwaren naar voren brengt: om juridische redenen vereist videopreventie binnen een vereniging een geheel draagvlak bij de leden.

14. Wat verder ter tafel komt. Geen opmerkingen.

15. Rondvraag

16. Na de pauze houdt de secretaris een korte, met grafieken en tabellen geïllustreerde, demografische uiteenzetting over de vereniging, waarna Rob Henneman de avond afsluit met een lezing over de samenstelling en kwaliteit van de bodem en bijkomende omgevingsfactoren op de volkstuincomplexen.

JAARVERSLAG 2014

ALGEMEEN

In 2014 bestond de vereniging uit 342 tuinen waarop evenzoveel tuinders plus 72 medetuinders actief waren. Over het gehele jaar 2014 kwamen 10 tuinen vrij voor nieuwe tuinders, merendeels aan het begin van het jaar. Enkele grote vrijgekomen tuinen zijn opgedeeld in 50M2-tuinen voor starters. Het bestuur heeft op de jaarlijkse bestuursronddgang in juni '14 bij alle complexen speciale aandacht voor de nieuw uitgegeven tuinen gehad. Daarnaast werd de staat van elk complex kritisch bekeken. Ook is er een start gemaakt met de inventarisatie van asbest op de tuinen (daken, afscheidingen).

Op de Braamberg is een gedeelte van de buitenomheining aan de zijde van Pro Persona vervangen. Op de Parkweg is een toegangshek gerepareerd. Op de Bosweg en de Kweek is op kale plekken in de buitenomheining opnieuw haagbeuk geplant. De vernieuwing van de buitenomheining van Kweek 1 t/m 10 is vanwege mogelijke bouwplannen van de gemeente even in de wacht gezet.

Inbraak en vandalisme op de complexen bleven met name in de eerste helft van 2014 regelmatig voorkomen. Hierover zijn gesprekken gevoerd met de wijkagenten van Arnhem-Noord. Aangifte doen blijft belangrijk, daar de politie alleen dan in beeld heeft dat we met deze problemen te kampen hebben en mogelijk meer zal surveilleren.

BESTUUR

Bij de ALV van 31 maart werd Saskya Kamps benoemd tot voorzitter. Haar functie als tweede secretaris werd door Ellis Hettinga overgenomen. Het bestuur vergaderde 10 keer in 2014. Daarnaast kwam het dagelijks bestuur nog enkele keren bijeen. Met de gemeente is drie maal overlegd. Onderwerpen die daarbij o.a. aan bod kwamen: Maaiwerkzaamheden en ander onderhoud van de gemeente rondom de complexen; mogelijke uitbreiding van complexen; de mogelijkheden die de gemeente kan bieden bij asbestverwijdering. De voorzitter van de Volkstuindersvereniging Arnhem is tevens voorzitter van de Stichting Samenwerkende Volkstuindersverenigingen Arnhem (SSVA). Deze koepel kwam twee maal bijeen. Daarbij kwam vooral uitwisseling van overeenkomstige problemen aan de orde plus aangedragen oplossingen – ook bij de andere verenigingen speelt diefstal en vandalisme, achterstallig en nalatig tuinonderhoud, opzeggingen en toenemende wachtlijsten.

TUINKEURINGEN

In 2014 is op enkele complexen vanuit het tuinreglement opnieuw gekeken naar het bomenbeleid. De tuinkeuringsleden zijn vier keer op de complexen geweest om te keuren. Naar aanleiding daarvan zijn diverse brieven verstuurd met opmerkingen over achterstallig onderhoud en rommel op de tuinen. Aan het eind van 2014 is enkele tuinders de tuin opgezegd n.a.v. zwaar nalatig onderhoud. Zij hebben een extra rekening ontvangen voor het schoonmaken.

REDACTIE KNOLLENTUIN

De website werd door het bestuur telkens van nieuwe informatie voorzien. De Knollentuin verscheen volgens afspraak vier maal. Gelukkig waren er ook spontane inzendingen van leden. Dankzij de enorme inzet van Steffan Webel kunnen we telkens weer genieten van een fraai verenigingsblad.

COMMISSIE VAN BEROEP

De commissie van beroep is in 2014 niet bijeengewest.

INKOOPCOMMISSIE

De inkoopcommissie heeft de verzending van de Garantgidsen en de aardappelbestellijsten verzorgd. De gidsen werden verstuurd aan de tuinders die in 2013 een bestelling hadden geplaatst, de overige tuinders konden de Garantgids afhalen bij de complexvertegenwoordiger.

JAARPLAN 2015

Het bestuur gaat kijken op welke manier de complexvertegenwoordigers kunnen worden bijgestaan in hun taken en voorkomende onderhoudswerkzaamheden. Het tuinreglement schrijft voor dat leden verplicht zijn mee te helpen met de algemene onderhoudswerkzaamheden en (tijdelijk) specifiek onderhoud van verwaarloosde tuinen (zie artikel 5). In het verleden was het voor de vereniging eenvoudig om vrijwilligers met gemeenschapszin te charteren. We gaan kijken op welke manier we onze leden als verantwoordelijke vrijwilligers kunnen aanspreken om de nodige, voorkomende klussen te kunnen blijven verrichten.

M.b.t. het groot onderhoud, zal o.a. worden gekeken naar de staat van de middenpaden. Op enkele complexen zijn de middenpaden door het noodweer van juli 2014 verwoest en is egalisatie nodig. Ook wordt de buitenomheining van Kweek 1 t/m 10 aangepakt. Het bestuur kijkt of in het najaar weer een gezamenlijke groeninzameldag kan worden georganiseerd.

De gemeente heeft aangeboden om een asbestexpert in te schakelen bij de inventarisatie van asbest op de tuinen. Per 2024 is asbest door de overheid verboden. In de aanloop naar deze 'verre toekomst' wil het bestuur gaandeweg samen met de tuinders maatregelen gaan treffen om de complexen tegen die tijd geheel asbestvrij te hebben.

Goed naleven van het tuinreglement krijgt ook weer de nodige aandacht in 2015. Deze regels zijn grotendeels opgesteld op grond van de bepalingen uit het huurcontract met de gemeente Arnhem. In het reglement staan o.a. bepalingen omtrent het uiterlijk en gebruik van de tuinen nader beschreven. Met tuinders die, om wat voor reden dan ook, bij het bestuur of de complexvertegenwoordigers aangeven dat zij problemen hebben met het onderhoud van hun tuin, zal gesproken worden over een eventuele oplossing. Wij gaan er van uit dat, als een tuinder hulp nodig heeft, men die eerst in eigen kring zoekt, maar er kan ook hulp vanuit de vereniging worden geboden. Het tuinreglement is daarin duidelijk: "tijdelijk wat bijstand bij ziekte bijvoorbeeld. Daarna is het beter de tuin op te zeggen en een ander de kans te geven". Het bestuur streeft er al jaren naar om alleen schone tuinen uit te geven. De opzeggende tuinder die de tuin niet schoon achterlaat, krijgt een rekening voor het schoonmaken. Voor het daadwerkelijk schoonmaken van de tuin moet het bestuur immers kosten maken: vrijwilligers worden betaald en soms moet zelfs een hoveniersbedrijf worden ingeschakeld voor het grove werk. Het bestuur zal kritisch blijven kijken naar tuinders die illegaal afval dumpen in de omgeving van het complex. Bij de bestuursronde in juni zal het bestuur alle tuinen van de nieuwe tuinders samen met de complexvertegenwoordiger beoordelen.

+++++Ruimte voor notities en opmerkingen+++++Ruimte voor notities en opmerkingen+++++Ruimte voor notities en opmerkingen+++++

2015 SAMENSTELLING BESTUUR EN COMMISSIES

Bestuur				
Voorzitter	Saskya Kamps		aftradend	
Secretaris	Peter van der Gulden		2017	
Secretaris tuinkeuring	(vacature)		2015 (herverkiesbaar)	
Penningmeester	Anjo de Jong		2016	
Lid/Braamberg *)	Kemal Colgecen		2017	
Lid/Cattepoelseweg *)	Gerard Wiggers		2017	
Lid/De Kweek *)	Anton Minkman		2015 (herverkiesbaar)	
Lid/Bosweg *)	Ton Miltenburg		2015 (herverkiesbaar)	
Lid/Parkweg *)	Erik de Vries		2017	
2 ^o secretaris	Ellis Hettinga			
*) tevens complexvertegenwoordiger				
Technische zaken	Karel Latté			
	Jan Veldhoen			
Commissie van Beroep			complex	aftradend
Voorzitter	Anne Koiter		PA	2018
Lid	Iris Kryszat		CA	2019
Lid	Kitty Verburg		BR	2015
Lid	Paddy Mc Loughlin		BW	2016
Lid	Gabriele de Nijs Bik		KW	2016
Tuinkeuringscommissie	Complex			
Karin Boekelder	CA			
Bart Braune	KW			
Hilde Donia	PA			
Johan van Gilst	PA			
Rob Groeneveld	BW			
Akke Houtsma	BR			
Jelle de Jong	PA			
Sahin Kardesseven	CA			
Iris van Swam	BW			
Chris Verlingen	BR			
Kascommissie				
Lia Kalis	BW			
Rob Henneman	KW			
Inkoopcommissie				
Karel Latté	KW			
Redactiecommissie Knollentuin				Website
Steffan Webel	BR			Steffan Webel
Ellis Hettinga	PA			Ellis Hettinga
Activiteitencommissie				
Petra van der Velden	PA			
Lucy Glaap	CA			
Redactie jaarvergadering				
Akke Houtsma	CA			

In goede aarde

Het voorjaar nadert met rasse schreden, tijd dus om nog even snel langs de lege bedden te lopen om te zien, waar we dit jaar het beste de snijbiet kunnen inzaaien en waar de tuinbonen. Daarbij nemen we de matige bedden van het afgelopen seizoen mee: waar alles naar behoren is gedaan en we toch een traag groeiend gewas met lage opbrengst kregen. Wat ging er fout? Vaak blijkt dan onze grond het probleem te zijn: te arm en daardoor vaak ook droogte- en ziektegevoelig is.

Bodemvruchtbaarheidsproblemen zijn te herkennen aan een trage, gedrongen groei van de plant; de bladeren zijn bleekgroen tot geel, soms paars en vaak opvallend geaderd of gestreept. Het gewas heeft bovendien last van droogtegevoeligheid en is vatbaar voor bepaalde ziektes zoals knolvoet (bij kool). Opbrengsten blijven daardoor ver onder het normale productieniveau. Willen we de bodemvruchtbaarheid in onze tuin duurzaam verbeteren, dan moeten we terug naar de basisvraag: Wat mist een 'te arme' grond? Een productieve bodem levert drie onmisbare elementen aan de plant: (a) voldoende zuurstof, (b) voldoende water en (c) voldoende voedingsstoffen. Een arme grond schiet tekort in de toelevering van een of meerdere van deze elementen.

a) Goede ontwatering

Planten hebben zuurstof nodig voor de actieve opname van essentiële voedingsstoffen. Zonder voldoende zuurstof in de wortelzone stopt de opname van nutriënten en sterft de plant geleidelijk af. Het risico hierop is groot in slecht ontwaterde, zware kleigronden zoals in de Betuwe. Waterplanten hebben geen last van een slechte ontwatering, want zij halen hun zuurstof uit de lucht via een speciaal luchtwoefsel in hun bladeren.

Figuur 1

Gelukkig zijn de zandgronden van Arnhem-Noord doorgaans goed ontwaterd dankzij hun hoge ligging op de stuwwal en de sterke doorlatendheid. In de laag gelegen tuinen van onze collega's in Presikhaaf en Arnhem-Zuid zijn de bodems echter veel zwaarder en minder doorlatend, waardoor drainageproblemen hier vaak kunnen voorkomen.

b) Groot vochthoudend vermogen

Een basiskenmerk van een goede tuingrond is een hoog vochthoudend vermogen, waardoor de plant ook in perioden van droogte steeds voldoende bodemvocht via zijn wortels tot zich kan nemen. Het vochthoudend vermogen van de bodem is sterk afhankelijk van :

(1) Bodemtextuur: in het algemeen geldt, hoe zwaarder de grond, hoe meer vocht deze kan vasthouden; (2) Gehalte organische stof: hoe hoger het humusgehalte, hoe beter het vochthoudend vermogen. Dat is ook een van de redenen, dat bijv. potgrond voor een groot deel uit humus bestaat.

Verbetering van het vochthoudend vermogen van de grond door het toedienen van een niet-organische meststof, zoals bijv. bentoniet is effectief, maar vaak duur. Grondverbetering door directe toevoeging van klei of leem aan de grond is een stuk goedkoper, maar tegelijkertijd ook zeer arbeidsintensief en bovendien riskant gelet op de mogelijkheid van vorming van een betonstructuur (menging van zand met fijne kleideeltjes). Een rijke bemesting met stalmest of compost is het meest effectief, doordat het leidt tot snelle verhoging van het humusgehalte, waardoor zowel de nutriëntenstatus als het vochthoudend vermogen van de grond sterk toeneemt.

c) Voldoende voedingsstoffen

De belangrijkste voedingselementen voor de plant zijn stikstof (N), fosfor (P) en kalium (K), gevolgd door magnesium (Mg), calcium (Ca) en zwavel (S). Een tekort aan deze voedingsstoffen kan leiden ernstige gebreksziekten elk met eigen karakteristieke symptomen in de plant. Fig.1 laat de kenmerkende symptomen in maïs zien van de volgende gebreksziekten, van links naar rechts : magnesiumgebrek, stikstofgebrek, kaliumgebrek, fosfaatgebrek en geen gebrek.

Figuur 2

De zgn. spoorelementen zijn slechts in zeer geringe hoeveelheid nodig voor de groei van de plant, maar ook hier leidt een tekort tot allerlei gebreksziekten en lage opbrengsten. De belangrijkste spoorelementen zijn ijzer (Fe), mangaan (Mn), borium (B), koper (Cu), molybdeen (Mo) en chloor (Cl).

d) Lage natuurlijke vruchtbaarheid

Onze gronden zien er vaak veelbelovend uit met een mooie zwarte 'kop' van zo'n 40-50 cm dik (Fig. 2). Ze lijken daardoor humeus en vruchtbaar, maar schijn bedriegt. Van oorsprong zijn het schrale, zure zandgronden, ontwikkeld onder niet al te rijk eiken-berkenbos, die sinds de Middeleeuwen als akkerland in gebruik zijn. Als zodanig zijn ze eeuwenlang bemest met potstalmest van heideschappen, waardoor geleidelijk een donkere zwarte bovengrond is ontstaan, hier en daar tot een halve meter dik.

De langdurige bemesting heeft weliswaar geleid tot verbetering van de bodemvruchtbaarheid, maar de gronden zijn desondanks toch vrij zure en arm gebleven, simpel omdat het potstalmateriaal voor een groot deel uit zeer zure heideplaggen bestond. Deze plaggen hebben een ongunstige (hoge) koolstof/stikstof verhouding, waardoor uit de schapenmest zure, inactieve humus is gevormd, die de algemene zuurgraad van de gronden laag hield; de pH van onze tuingrond is daarom van nature ook laag en ligt gemiddeld tussen 4,0-4,5.

Figuur 3a

e) Stevig bemesten met stalmest en compost

Duurzaam bodembeheer betekent in eerste instantie, dat alle nutriëntenverliezen door de oogst (consumptie & tuinafval) en uitspoeling door regen jaarlijks worden gecompenseerd m.b.v. bemesting. Daarnaast wordt aanvullend bemest om een vruchtbare zwarte bovengrond te ontwikkelen. Organische mest is essentieel, omdat hierdoor goed het humusgehalte op peil kan worden gehouden als ook een evenwichtige opbouw van het nutriëntenbestand is gewaarborgd. Fig.3a geeft een kort schematisch overzicht van de nutriëntenkringloop in de tuin.

Stalmest is makkelijk te verkrijgen en niet duur. Wel is het aan te bevelen een stevige mestbak te bouwen voor opslag (Fig. 3b). Andere belangrijke organische meststoffen zijn gedroogde koemestkorrels, kippenmest, dat rijk is aan fosfaat en kalium, beendermeel en bloedmeel; de laatste twee bevatten veel stikstof, fosfaat en ijzer.

Tenslotte is er compost, dat gemaakt wordt van eigen tuinafval. Het gebruik van compost is een must in elke volkstuin. De vele voordelen ervan werden besproken in een eerder stukje (decembernummer 2013).

Figuur 3b

f) Zuurgraad bodem

Veel gewassen houden van een zwak zure tot neutrale zuurgraad. Dit geldt voor de meeste koolsoorten en ook voor erwten, bonen, prei en asperge. Voor een kort overzicht van de pH-voorkeur van de verschillende gewassen, zie fig. 4b. Door bemesting met stalmest en compost stijgt de pH van de grond langzaam; willen we echter de grond helpen om wat sneller op de gewenste pH te zitten, dan moeten we bekalken. Dit kan het best in het winterseizoen. Er zijn meerdere redenen om de zuurgraad van een grond te verhogen:

Vegetable	Ideal pH	Vegetable	Ideal pH	Welke pH-waarden zijn optimaal voor welk gewas?
Artichoke	6.5 - 7.5	Lettuce	6.1 - 7.0	Ruwweg zijn 3 zuurtolerantie- klassen te onderscheiden:
Asparagus	6.0 - 8.0	Mushroom	6.5 - 7.5	
Beans	6.1 - 7.5	Mustard	6.0 - 7.5	
Beet Root	6.0 - 7.5	Onion	6.0 - 7.0	
Broccoli	6.0 - 7.0	Parsnip	5.5 - 7.5	
Brussel Sprouts	6.0 - 7.5	Pea	6.0 - 7.5	
Cabbage	6.0 - 7.5	Peanut	5.0 - 6.5	
Carrot	5.5 - 7.0	Pepper	5.5 - 7.0	
Cauliflower	5.5 - 7.5	Potato	4.5 - 6.0	
Celery	6.0 - 7.0	Pumpkin	5.5 - 7.5	
Chicory	5.0 - 6.5	Radish	6.0 - 7.0	Hoog
Corn	5.5 - 7.0	Rhubarb	5.5 - 7.0	Matig
Cress	6.0 - 7.0	Sweet Potato	5.5 - 6.0	Laag
Cucumber	5.5 - 7.5	Shallot	5.5 - 7.0	Minder schimmelzaken: bij bemesting met kool op zure zandgronden
Garlic	5.5 - 7.5	Soybean	5.5 - 6.5	
Horseradish	6.0 - 7.0	Spinach	6.0 - 7.5	
Kale	6.0 - 7.5	Tomato	5.5 - 7.5	
Kohlrabi	6.0 - 7.5	Turip	5.5 - 7.0	
Leek	6.0 - 8.0	Water Cress	5.0 - 8.0	
Lentil	5.5 - 7.0	Watermelon	5.5 - 6.5	

Figuur 4b

- 1) Grotere beschikbaarheid van nutriënten, die beneden een zuurgraad van 5,0 vaak sterk afneemt. Het gaat vooral om fosfaat (P), stikstof (N), zwavel (S), calcium (Ca) en bepaalde spoorelementen zoals koper (Cu) en molybdeen (Mo) (zie fig. 4a)
- 2) Verbetering van stikstofbinding door bacteriën bij bonen, erwten en andere vlinder-bloemigen. Versterking van het bodemleven; veel vormen van bodemleven, die belangrijk zijn voor de plant, zoals regenwormen en bepaalde bacteriën, houden niet van zure grond.
- 3) Minder ziekten zoals knolvoet in veel koolsoorten.
- 4) Een betere bodemstructuur a.g.v. een hogere calciumbezetting van het humus-complex.

Een geschikte pH van de bodem is daarom van belang voor een gezond gewas. Het verdient daarom aanbeveling de groentetuin te verdelen in 2 of 3 compartimenten. Reserveer een deel voor een rotatie van gewassen, die gedijen bij een pH van 6,0 - 6,5, zoals prei, erwten, bonen en kool. Hou een tweede vak beschikbaar voor de iets 'zuurdere' gewassen, die het liefst een pH van rond 5,0-5,5 hebben; dit zijn gewassen zoals aardappel en mais.

Figuur 4a

Voor speciale 'zure' gewassen zoals blauwbes en vossenbes kan evt. een aparte tuinhoek gereserveerd worden, waar de pH niet boven 4,5 uitkomt. Dat betekent niet teveel stalmest en zeker niet bekalken. De zuurgraad kan in het veld gemeten worden met een hand pH-meter of een eenvoudige pH-fieldkit (Hellige), beide verkrijgbaar bij de Intra-tuin of Welkoop.

Rob Hennemann / De Kweek og

MELDPUNT GEMEENTE ARNHEM

– voor omgewaaiden bomen of boomtakken, onbegaanbare zandpaden, kuilen in de paden, illegaal gestort afval, etcetera. Telefonisch meldpunt: 0900-1809
 Digitaal meldformulier: http://www arnhem.nl/Wonen_en_leven/Melding_openbare_ruimte

Contributie: hoofdhuurder en medetuinder

Bij de betaling van de huur voor de tuin blijkt er vaak onduidelijkheid over de regeling rond medetuinders.

De hoofdtuinder van de tuin betaalt naast zijn contributie (ca 20 euro) de jaarlijkse rekening voor de tuin (huur van de grond, voorschot water en bijdragen voor de fondsen infrastructuur en schone tuinen).

De medetuinder betaalt zelf jaarlijks contributie voor het lidmaatschap van de vereniging (ook ca. 20 euro).

Daarvoor staat hij/zij ingeschreven als lid en krijgt ook het blad de Knollentuin.

Eventuele bijdrage van de kosten voor de tuin van de medetuinder moet de hoofdtuinder zelf met de medetuinder verrekenen.

Hoofd- en medetuinders hoeven natuurlijk niks te verrekenen maar als ze dan nodig vinden moeten ze dat zelf regelen.

Tuinders moeten dat nadrukkelijk ONDERLING verrekenen.

De hoofdtuinder blijft altijd verantwoordelijk voor de betaling van zijn contributie en de kosten voor de tuin.

"In het zonnetje"

Ook deze keer hebben we weer trouwe leden die even in het zonnetje gezet mogen worden.

15 JAAR:

Ali Ozkara
Saskya Kamps
Salvatore Scalzo
Thea Sloot
Herma Bruininkweerd
H.W. Bresser

15 JAAR:

Hans Graaf
Ellen Vrieling-Rienties
Karel Latte
Henk te Hietbrink
Henk+Judith Heesters
Oktay Oktay

15 JAAR:

Ilse Vonder
Sarina Gagliardi-Kamps
Trieneke+Klaas van der Hoek
Margreet+Cees van Gastel-Schaffner
Jelle de Jong
Ellis Hettinga

40 JAAR:

Raymond Brillo

45 JAAR

Jan+Loes Velthoen

20 JAAR:

Muzaffer Unlü
Margriet Jansen
M.J. van 't Hul
I. van Hattum
Ries van Dijk

25 JAAR:

Aart Meijssen
Winnifred Mols-Perfors
Kemal Colgecen
Ynte Langedijk
Wies Steenhuis-Jansen

35 JAAR:

Gerard Wiggers
W. van 't Woudt
F.G Jansen
Baukje Lautenbach
Gerard v.d. Togt
Arie Drovers
Lia Engelen

Indien onbestelbaar retour naar: Volkstuindersvereniging Arnhem, Postbus 599, 6800 AN ARNHEM

Wie wat waar?

Dagelijks Bestuur

Voorzitter: Saskya Kamps
voorzitter@volkstuiarnhem.nl
Secretaris: Peter van der Gulden
secretariaat@volkstuiarnhem.nl
Ondersteuning secretariaat/bestuur:
Ellis Hettinga
Penningmeester: Anjo de Jong
penningmeester@volkstuiarnhem.nl
Alg. Bestuurslid/tuinkeuringen: vacant

Complexbeheerders

Bosweg, hoek Hommelseweg:
Ton Miltenburg 4427293
Braamberg: Kemal Colgecen 06-53672118
Cattepoelseweg: Gerard Wiggers 4431286
De Kweek: Anton Minkman 06-43949321
Parkweg: Erik de Vries 06-50478618

Inkoopcommissie

Karel Latté 06-23457232

Aanhanger/Mest

Beheer aanhanger: Henk Artz 44 273 87
Mest: Erik Wijers 06-139 329 68
Mest: Gerard Meeuwssen 06-202 662 56
Paardenmest: Linda Smulders
(pa Matthijssen) 06-248 392 95

Volkstuinders
Vereniging
Arnhem

Secretariaat, correspondentie

Adreswijzigingen en overige
correspondentie
kunt u richten aan het secretariaat
van de vereniging:

Volkstuindersvereniging Arnhem
Postbus 599
6800 AN Arnhem

E-mail:

secretariaat@volkstuiarnhem.nl

Telefoon bestuur

06 252 004 36

Via deze weg (en ook via eMail) kunnen
zaken van algemeen belang met een
bestuurslid worden besproken.
Individuele zaken kunt u in eerste
instantie opnemen met de
complexvertegenwoordiger.
De bedoeling is dat u de voicemail
inspreekt waarna op korte termijn,
zo mogelijk dezelfde dag, met u
telefonisch contact zal worden
opgenomen.

De vereniging op internet:

www.volkstuiarnhem.nl
<http://twitter.com/volkstuiarnhem>

Redactie verenigingsblad

De knollentuin verschijnt 4x per jaar.
Oplage 425 stuks.

Bijdragen voor de Knollentuin zijn zeer
welkom.

Stuur ze per e-mail naar
redactie@volkstuiarnhem.nl
Inleveren vóór 1 maart / 1 juni /
1 september / 1 december

Inschrijven nieuwe leden en informatie

U kunt bellen naar de
verenigingstelefoon
of bezoek onze website.
Hier vindt u alle informatie en kunt u zich
direct inschrijven. Kandidaatleden
worden uitgenodigd voor een
informatieavond waarbij u ook
uw wensen kenbaar kunt maken.
Toewijzing gebeurt in volgorde
van aanmelding.

Aardappelaanduiding 2015: Vak C

Water aangesloten van ca.
1 april tot ca. 1 november

